

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **A. B.**, bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. P. H., advokátom so sídlom v N., proti žalovanému **Obvodnému úradu Nové Zámky**, so sídlom v Nových Zámkoch, Podzámska 25, **o určenie neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 13 C 205/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 6. októbra 2011 sp. zn. 8 Co 130/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nové Zámky rozsudkom zo 16. februára 2011 č.k. 13 C 205/2010-85 zamietol žalobu o určenie neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobcu, založeného služobnou zmluvou zo 14. apríla 2010, ktoré dal žalovaný žalobcovi oznámením z 12. júla 2010. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodol tak po zistení, že zo strany žalovaného boli dodržané všetky na vec sa vzťahujúce právne predpisy, a nebola zistená žiadna skutočnosť, ktorá by zakladala neplatnosť či už služobnej zmluvy alebo samotného skončenia štátnozamestnaneckého pomeru. Aj keď sa služobná zmluva v časti o dojednaní skúšobnej doby odvoláva na nesprávne ustanovenie zákona č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe, treba ju posudzovať podľa obsahu a s ohľadom na skutočný zámer zmluvných strán (§ 28 cit. zákona), ktorým bolo dohodnutie skúšobnej doby. Neobstojí ani námietka nezrozumiteľnosti a neurčitosti tejto časti zmluvy, nakoľko jej obsah a účel bol zmluvným stranám pri uzavretí zmluvy zrejmy. Nátlak zo strany žalovaného pri podpise

zmluvy žalobca nepreukázal, a pokiaľ mu žalovaný aj oznámil svoj úmysel uzavrieť zmluvu výhradne v predloženom znení, bolo na žalobcovi, či s touto podmienkou bude súhlasiť, alebo zmluvu neuzavrie. Vzhľadom na to, že išlo o skončenie štátnozamestnaneckého pomeru v skúšobnej dobe, nebolo ho potrebné ani prerokovať s odborovým orgánom; pokiaľ tak žalobca urobil, bolo to nad rámec zákona. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil zásadou úspechu v konaní s prihliadnutím na to, že žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil.

Krajský súd v Nitre na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 6. októbra 2011 sp. zn. 8 Co 130/2011 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Stotožnil sa so skutkovými zisteniami i právnymi závermi súdu prvého stupňa, ako aj s odôvodnením odvolaním napadnutého rozhodnutia, ktoré si osvojil. Osobitne poukázal na skutočnosť, že zákon č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe, účinný od 1. novembra 2009, neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia upravujúce problematiku skúšobnej doby pre prípady, keď štátnozamestnanecký pomer na neurčitý čas, založený podľa tohto zákona, bezprostredne nadväzuje na štátnozamestnanecký pomer dočasný, založený podľa zákona č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe, účinného do 31. októbra 2009. Dohodnutie skúšobnej doby pritom umožňujú oba predpisy. Ak teda bola skúšobná doba dohodnutá aj pre neskorší štátnozamestnanecký pomer, nemožno také dohodnutie považovať za neplatné. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli (§ 224 ods. 1 Os.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.).

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil ustanoveniami § 241 ods. 1 písm. a/, b/, c/ O.s.p. Namietal právne závery súdov o platnosti opätovne dohodnutej skúšobnej doby, nakoľko sú dôsledkom nesprávnej aplikácie § 28 ods. 2 a § 17 ods. 3 zákona č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe. Okolnosti uzavretia služobnej zmluvy, ktoré mali za následok neplatnosť jej ustanovení o skúšobnej dobe, chcel žalobca preukázať výpoveďami svedkov, čo mu však súd prvého stupňa neumožnil. Tým porušil ustanovenie § 123 O.s.p., čo viedlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), a zároveň k neúplnému zisteniu skutkového stavu veci. Odvolací súd uvedené pochybenie nenapravil, a nezaoberal sa ani námietkou neurčitosti ustanovení zmluvy o skúšobnej dobe, hoci žalobca oboje namietal v odvolaní. Konanie zaťažuje i vada spočívajúca v tom, že o návrhu, ktorý je žalobou v zmysle § 249 a nasl. O.s.p., nekonal krajský súd príslušný podľa § 246 ods. 1 O.s.p., ale vecne nepríslušný okresný súd. Súdny navyše konali s nesprávne označeným žalovaným. Žalobca na základe výzvy súdu prvého stupňa pod hrozbou

odmietnutia podania opravil pôvodné označenie žalovaného „Obvodný úrad Nové Zámky, so sídlom v Nových Zámkoch, Podzámska ulica č. 25, IČO: 42114934“ na „Slovenská republika, Obvodný úrad Nové Zámky, Podzámska 25, 940 01 Nové Zámky, IČO: 42114934.“ Nové označenie žalovaného však nebolo správne, nakoľko Obvodný úrad Nové Zámky vo veci nekonal za štát, ale sám za seba. Napriek tomu súdy vo veci konali a rozhodli bez odstránenia tejto prekážky. Z uvedených dôvodov navrhol dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec „vrátiť“ súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, resp. napadnutý rozsudok zmeniť a návrhu vyhovieť.“

Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu zdôraznil, že postup vedúceho služobného úradu žalovaného bol v súlade so zákonom č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe tak pri uzavretí služobnej zmluvy so žalobcom vrátane dohodnutia skúšobnej doby, ako aj pri skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobcu. Rozhodnutie odvolacieho súdu navrhol „ponechať v platnosti.“

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávannej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Žalobca dovolaním napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov. Z tohto dôvodu je zrejmé, že dovolanie nie je v zmysle § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Vzhľadom k zákonnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O.s.p.) prihliadnuť na existenciu procesných väd konania, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť rozhodnutia, skúmal dovolací súd prípustnosť dovolania aj podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým nie je dovolanie v zmysle § 238 O.s.p. prípustné. Právne relevantné nie je však samo tvrdenie dovolateľa o takejto vade, ale iba zistenie, že v konaní k tejto vade skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Podľa názoru dovolateľa je konanie postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., spočívajúcou v nevykonaní navrhnutých dôkazov, v porušení § 123 O.s.p., a vo vecnej nepríslušnosti súdu, ktorý vec prejednal v prvom stupni.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (napr. práva zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote

urobiť procesný úkon a pod). Z obsahu spisu nevyplýva, že by dovolateľovi bolo niektoré z týchto práv odňaté.

Dokazovaním je časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Nevykonaním žalobcom navrhnutých dôkazov (výsluchom svedkov) nemohlo dôjsť ani k porušeniu práv žalobcu podľa § 123 O.s.p.; citované ustanovenie totiž zaručuje právo účastníka konania vyjadriť sa k návrhom iného účastníka konania (nie vlastným) na dôkazy, ako aj k dôkazom, ktoré už boli vykonané.

K námietke dovolateľa o vecnej nepríslušnosti súdu prvého stupňa dovolací súd odkazuje na právny záver, formulovaný v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2011 sp. zn. 4 Nds 3/2011, podľa ktorého nadobudnutím účinnosti zákona č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe (t.j. 1. novembrom 2009) skončenie štátnozamestnaneckého pomeru výpoveďou zo strany služobného úradu stratilo charakter individuálneho správneho aktu a pretransformovalo sa na jednostranný právny úkon obdobný výpovedi zamestnávateľa z pracovnoprávneho vzťahu. Z tohto dôvodu žaloba na určenie neplatnosti takéhoto právneho úkonu a na uplatnenie nárokov z neho nepodlieha súdnemu prieskumu zákonnosti rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy podľa piatej časti O.s.p. v rámci správneho súdnictva (§ 244 a nasl. O.s.p.). Prostriedkom obrany je určovacia žaloba podľa § 80 písm. c/ O.s.p. a žaloba na plnenie podľa § 80 písm. b/ O.s.p. Určenie vecnej a miestnej príslušnosti súdu sa vo veci takýchto žalôb spravuje ustanoveniami § 9 až § 11 O.s.p. a § 84 a nasl. O.s.p., nie ustanoveniami upravujúcimi vecnú a miestnu príslušnosť súdov podľa piatej časti O.s.p. (§ 246 a § 246a O.s.p.) pre účely preskúmania zákonnosti a postupov orgánov verejnej správy.

Prípustnosť dovolania teda z § 237 písm. f/ O.s.p. nemožno vyvodiť.

Z obsahu dovolania ďalej vyplýva, že dovolateľ namieta i nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Uvedená skutočnosť by v prípade opodstatnenosti zakladala tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (pozn.: dovolací súd napadnuté rozhodnutie z tohto aspektu neposudzoval), nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania.

Obdobne tieto závery platia pre nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorý by v prípade opodstatnenosti mal za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia; samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

K námietke dovolateľa o nesprávnom označení žalovaného dovolací súd uvádza, že podľa § 2 ods. 1 zákona č. 515/2003 Z.z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. decembra 2012 boli obvodné úrady právnickými osobami, ktoré majú spôsobilosť byť účastníkmi konania

a konať samé za seba. Pôvodné označenie žalovaného bolo teda správne. K uvedenému záveru zjavne dospel aj súd prvého stupňa, avšak až potom, ako žalobcu (nesprávne) vyzval na opravu označenia žalovaného. Súd prvého stupňa toto svoje pochybenie napravil tým, že ďalej v konaní žalovaného označoval správne, t.j. tak, ako ho pôvodne označil žalobca. Uvedený postup však nezaložil žiadnu procesnú vadu konania, ani nemal vplyv na rozhodnutie o veci samej.

Keďže v prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa nezaoberal.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. apríla 2013

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková